

PATVIRTINTA
Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos
direktoriaus 2025 m. spalio 17 d.
įsakymu Nr. VV-144

BIRŽŲ R. VABALNINKO BALIO SRUOGOS GIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 „Rekomendacijos dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“, vaiko teisių užtikrinimą reglamentuojančiais teisės aktų nuostatais.

2. Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams Aprašas, skirtas Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos (toliau – Gimnazijos) mokytojams, mokiniams, specialistams ir darbuotojams.

3. Aprašu siekiama padėti Gimnazijos darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti Gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

4. Aprašas nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo Gimnazijoje sąlygas.

5. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti Gimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas nurodomas Gimnazijos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą.

Poveikio priemonė – Gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję Gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti netinkamam elgesiui kelią.

Ugdymo(-si) vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje Gimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

II SKYRIUS POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

6. Gimnazijos darbuotojas, esant Apraše nustatytoms sąlygoms ir siekdamas užtikrinti Gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą, gali taikyti šias poveikio priemones ar imtis šių veiksmų:

6.1. pakeisti mokinio ugdymo(-si) vietą;

6.2. iškviesti Gimnazijos direktorių ar jo įgaliotą atstovą;

6.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;

6.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

7. Taikant Apraše numatytas poveikio priemones privalu atsižvelgti į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

8. Apraše numatytos poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai Gimnazija yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes (pavyzdžiui, jau vyko individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais) arba bent vienu iš jų ir kitos priemonės) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui. Kitais atvejais į mokinio padarytus Gimnazijos tvarkų, taisyklių ir (ar) mokymo sutarties nuostatų pažeidimus reaguojama kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai – bent vienas iš jų), taip pat, esant būtinybei, savivaldybės Vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

10. Visi įvykiai fiksuojami nustatytoje formoje, registruojami, pasirašo atsakingi darbuotojai (1 priedas).

11. Gimnazijos darbuotojai, įtarę, kad mokinys gimnazijoje ar jos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, turi vadovautis Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas nustatymo organizavimo aprašu ir laikytis jame nurodytų veiksmų sekos.

III SKYRIUS UGDYMOSI VIETOS PAKEITIMAS

12. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauna mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

13. Pakeičiant ugdymosi vietą mokiniui griaunančiam bendrą klasės tvarką ar gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, atskiriant ir išvedant jį iš patalpos (klasės, salės, valgyklos ar pan.):

13.1. pamokos metu iš klasės pašalintam mokiniui mokytojas paskiria užduotis, kurias mokinys atlieka kitoje gimnazijos patalpoje, prižiūrimas socialinės pedagogės arba jam teikiama švietimo pagalba;

13.2. gimnazijos renginio metu pašalintą mokinį, kol teigiamai pasikeis mokinio elgesys (mokinys nusiramins, pasižadės tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiims jo tėvai (globėjai/rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali, prižiūri ir organizuoja mokinio perdavimą tėvams (globėjams/rūpintojams) arba bent vienam iš jų, gimnazijos direktoriaus įsakymu už renginio organizavimą paskirtas atsakingas darbuotojas;

13.3. pamokos ar renginio metu pašalinus mokinį abi (mokinys ir gimnazijos darbuotojas) dalyvavusios pusės raštu paaiškina aplinkybes;

13.4. su iš klasės, renginio, valgyklos ar kitos patalpos pašalintu mokiniu ir jo šeima toliau dirba socialinis pedagogas.

14. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama atsižvelgus į sprendimą priėmusio mokytojo arba švietimo pagalbos specialisto rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV SKYRIUS MOKYKLOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS IŠKVIETIMAS

15. Gimnazijos darbuotojas gali išsikviesti švietimo pagalbos specialistą, klasės auklėtoją (jei jis neturi pamokos) ir/ar administracijos darbuotoją, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį. Iškviečiama tuo metu prieinamu būdu (telefonu ar padedant kitam asmeniui), nesant tokios galimybės, reikia eiti kartu su mokiniu, kuriam taikoma poveikio priemonė, ir palydėti jį į kitą patalpą.

16. Padedantis spręsti konfliktą asmuo (15 punktas) tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio(-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba poveikio priemonių taikymą mokiniui(-iams).

V SKYRIUS MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

17. Jeigu kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinys gali turėti draudžiamų daiktų, darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja administraciją.

18. Socialinis pedagogas kartu su antru mokyklos darbuotoju (ne mažiau kaip 2 asmenys) turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Tikrinant daiktus, neturi būti žeminamas mokinio orumas, garsiai nekomentuojama (pageidautina, kad tikrinimas vyktų ne toje pačioje patalpoje, kur vyksta pamoka). Sužinojus apie draudžiamų, kitiems ir aplinkai pavojingų daiktų laikymą rūbinėje ir norint tai operatyviai patikrinti, kad nekiltų grėsmių kitiems, galima tai atlikti ir nesant mokiniui. Mokinio daiktų patikrinimas be jo paties dalyvavimo gali būti tik jeigu yra du gimnazijos darbuotojai. Apie tai yra informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, esant būtinybei, teritorinė policijos įstaiga.

19. Paaiškėjus, kad mokinys turi draudžiamų daiktų, apie tai informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų. Gimnazijos sprendimu gali būti informuota vaiko teisių apsaugos ir/ar teisėsaugos įstaigos.

20. Jei mokinys nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, ir jie kviečiami atvykti į Gimnaziją. Jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, taip pat esant būtinybei, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojama policijos įstaiga.

21. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinys turi būti prižiūrimas gimnazijos darbuotojo. Jeigu draudžiami daiktai gali kelti grėsmę, sužeisti, sutrikdyti sveikatą ar savijautą, sugadinti aplinkoje esančius daiktus ar padaryti kitokią žalą, jie gali būti padedami taip, kad nekeltų grėsmės, nepatogumo. Draudžiami daiktai negražinami, nes jie perduodami policijos atstovams.

VI SKYRIUS PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

22. Gimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

22.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;

22.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, mokyklos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;

22.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;

22.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinys(-iai) nereaguoja į žodinius Gimnazijos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;

22.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;

22.6. atskirti mokinį, trikdantį bendrą klasės tvarką ar mokyklos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (pavyzdžiui,

klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinys atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje patalpoje arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba. Gimnazijos renginio metu pašalintas mokinys turi būti gimnazijos darbuotojo priežiūroje, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (pavyzdžiui, mokinys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams, rūpintojams) arba bent vienam iš jų nėra tikslinga.

23. Pagrįsti fiziniai veiksmai gali būti pasirinkti įvairiai: nuo stovėjimo tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui, stovėjimo prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinys grasina iššokti, ar pan.), vedimo paėmus už rankos, iki mokinio sulaikymo, fiziškai apribojant mokinio veiksmus. Mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose (pavyzdžiui, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos, kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinys nurims, ir pan.).

24. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

24.1. mokinį(-ius) laikant už rankos(-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;

24.2. mokinį vedant už rankos (jeigu jis to nori) arba to reikalauja ėjimas kartu su kitais mokiniais;

24.3. guodžiant mokinį;

24.4. pasveikinant mokinį;

24.5. padedant neįgaliam mokiniui;

24.5. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;

24.6. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;

24.7. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemones;

24.8. teikiant pirmąją pagalbą.

25. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

25.1. naudojami kaip bausmė;

25.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

25.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

25.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

26. Pagrįstų fizinių veikslių naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

27. Gimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veikslių panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Gimnazijos darbuotojai turi būti specialiai apmokyti taikyti pagrįstus fizinius veiksmus, siekiant užtikrinti minimalų, saugų ir proporcingą šių veikslių naudojimą.

29. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę nedelsiant informuojamas Gimnazijos direktorius (ar kitas tuo metu neužimtas vadovas) ir socialinis pedagogas, mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai) arba bent viena iš jų, taip pat, esant būtinybei, vaiko teisių tarnyba ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

30. Visus skundus dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo privalu nuodugnai ir operatyviai išnagrinėti teisės aktų ir Gimnazijos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

31. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus Direktorius ar jo įgaliotas asmuo informuoja kompetentingas valstybės ir (ar) savivaldybės institucijas.

Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos
poveikio priemonių taikymo netinkamai
besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašo
2 priedas

SUPAŽINDINIMO LAPAS

Patvirtinu, kad esu supažindintas (-a) su **Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams tvarkos aprašu** ir jame numatytomis sąlygomis bei priemonėmis.

Vardas, pavardė

Klasė/tėvas (-ai)/globėjas (-ai)/ rūpintojas (ai)

Parašas

Data

GIMNAZIJOJE DRAUDŽIAMŲ DAIKTŲ SĄRAŠAS

1. Narkotikai ir kitos psichotropinės ir psichoaktyvios medžiagos.
 2. Energetiniai gėrimai, turintys centrinę nervų sistemą stimuliuojančių medžiagų.
 3. Alkoholiniai gėrimai ir produktai, kurių sudėtyje yra alkoholio.
 4. Cigaretės, elektroninės cigaretės ir jų priedai.
 5. Pirotechnikos priemonės.
 6. Sprogstamosios medžiagos.
 7. Ginklai (šaunamieji, šaltieji - kastetai, peiliai ir kt.);
 8. Kortos ir kitos azartinių žaidimų priemonės.
 9. Degtukai ir žiebtuvėliai.
 10. Dujų balionėliai.
 11. Aerezolinės priemonės.
 12. Švirkštai ir adatos.
 13. Aštrūs daiktai.
 14. Vaistai (išskyrus atvejus, reglamentuotus gimnazijos mokinio savirūpos tvarkos apraše, kai mokinys serga lėtine neinfekcine liga ir laikomasi gydytojo rekomendacijų dėl vaistų laikymo bei naudojimo).
 15. Garso kolonėlės.
 16. Garso ir vaizdo įrašai, literatūra, žurnalai ir kiti leidiniai, kurie skatina ar propaguoja karą, terorizmą, rasizmą, žiaurų elgesį, smurtą ar pornografiją.
 17. Brangūs ir vertingi daiktai (už jų saugumą atsako pats mokinys).
 18. Kiti teisės aktuose draudžiami daiktai.
-